

قازاق اۆنەملىرىنىڭ قازىناسى

قاراولەكۋىر

4

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

قازاق اۆنەر اءەدبىيەتىنىڭ قازىناسى

قاراولہ گدھ

4

شىنجاڭ خالىق باسپاسى

۲۰۰۹ ء فورى مچى

图书在版编目(CIP)数据

哈萨克民间文学大典. 民谣. 4: 哈萨克文/乌马尔汗·编. — 乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2009. 6
ISBN 978 — 7 — 228 — 12496 — 1

I. 哈... II 乌... III. ① 哈萨克族 — 民间文学 — 作品综合集 — 中国 — 哈萨克语 (中国少数民族语言) ② 哈萨克族 — 民歌 — 作品集 — 中国 — 哈萨克语 (中国少数民族语言) IV. I277

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2009) 第 100643 号

责任编辑: 阿山
责任校对: 哈力木拉提
封面设计: 夏提克

哈萨克民间文学大典—— 民谣 (哈萨克文) (四)

乌马尔汗 编

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮政编码: 830001)

新疆新华书店发行

新疆八百印务有限公司印刷

880 × 1230 毫米 32 开本 16.375 印张

2009 年 6 月第 1 版 2009 年 6 月第 1 次印刷

印数: 1 — 3000

ISBN 978 — 7 — 228 — 12496 — 1 定价: 25.00 元

از ۇلتتار تاڭداۋلى كىتاپتارىن شىعارۋعا ارناالغان مەملەكەتتىك قارجى ارقلى دەمەلگەن نىشان

全国少数民族出版资金资助项目

جاۋاپتى رەداكتور: اسان ابەۋۇلى
كوررەكتور: قالمۇرات جارىمۇقامەت ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: شاتتىق اكسا

قازاق اۋىز ادەببەيتىنىڭ قازىناسى —

قارا ولجىدەر

(4)

قۇراستىرعان: ومارقان اسىل ۇلى

*

شىنجاڭ خالىق باسپاسى باستىردى
(* ۇرىمجى قالاسى وڭتۇستىك ازاتتىق كوشەسى 348 - اۋلا)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەنىنەن تاراتىلدى
شىنجاڭ باباي باسپا بىستەرى شەكىتى سەرىكتىگىندە باسىلدى
فورمات 1/32 880 × 1230 ، 16.375 باسپا تاباق

2009 - جىل ، ماۋسىم ، 1 - باسپاسى

2009 - جىل ، ماۋسىم ، 1 - باسلىۋى

تىراجى: 3000 — 1

ISBN 978 — 7 — 228 — 12496 — 1

باعاسى: 25.00 يۋان

باسپادان

قازاق حالقىنىڭ اۆز ادەبىيەتى ءوزىنىڭ كوركەمدىك -
يدەيالىق نارىمەن، ەستەتيكالىق قۇات - تەگەۋرىنىمەن، ءتۈر -
جانرلارنىڭ مولدىغىمەن، تاقىرىپىتىق جانە سىۋجەتتىك
بايلىغىمەن، قوعامدىق - الەۋمەتتىك جانە تارىيەلىك تەرەڭ ءمان -
مازمۇنىمەن ەرەكشەلەندى . ول كۈنە تاس داۋىرىندە پايدا بولپ،
تۈركىلىك تۈستى باستان كەشىرگەن، ودان بەرى دە قازاق
حالقىنىڭ قالىپتاسۋ تاريحىمەن بىتە قايناسپ، بىرگە جاساپ
كەلە جاتقان تەڭدەسى جوق رۋحاني مۇرا. ول بايىرعى اتا -
بابالارىمىزدىڭ نانم - سەنىمدەرىنەن، تاريحىنان، تۇرمىس -
تىرشىلىگىنەن، اسىل - ارمانى، بىيك مۇراتىنان جان - جاقىتى
ماعلۇمات بەردى ءارى ۇلتتىق رۋحاني مادەنيەتتىڭ عاسىرلار
تىزبەگىندەگى تاريحي وزگەرىسەن، ەتيكالىق سانامەن قارايلاس
ءجۈرپ وتكەن جولسىن دا كوز الدىمىزعا ەلەستەتە الادى . اۆز
ادەبىيەتىنىڭ شىعارۋشىسى دا، تاراتۋشىسى دا، تىڭداۋشىسى دا —
حالىق. سوندىقتان، ول شىن مانىندە، حالقتىڭ ءوز ەششى
بولپ تابىلادى. ياعنى اۆز ادەبىيەتى — حالق
شىعارماشىلىغىنىڭ ايرىقشا سالاسى، اۆزىشا شىعارىلىپ، اۆزىشا
تاراعان كوركەم ادەبىي تۈنىدىلاردىڭ جيىنتىق اتاۋى. سونمەن
بىرگە، عىلىم مەن مادەنيەتتە «حالىق شىعارماشىلىعى»،
«حالىقتىڭ اۆزىشا ءسوز ونەرى» دەيتىن اتاۋلار دا وسىعان جاقىن
ماعىنادا قولدانىلادى. 1846 - جىلى اعلىشىن عالمى ۋىليام
تومس ۇسىنعان فولكلور (اعلىشىنشا حالق دانالىعى) ءسوزى دە

اۋىز ادەبىيەتى اناۋى ءۇشىن حالقارالىق علمىي اناۋ رەتىندە قابىلدانغان. بۇلاردىڭ قاي - قايسىسى دا ءبىرىنىڭ ورنىنا ءبىرى قولدانىلىپ كەلەدى. باتىس ءوروپا، امەرىكا، اۋسترالىيا حالقتارىنىڭ ءىسمىندا بۇل ءسوزدىڭ ماعىناسى تىم اۋقىمدى، ول حالقتىڭ كىىم - كەشەك، قۇرال - جابدىق، ادەت - عۇرىپ، تۇرمىس - سالت، نانىم - سەنىم، سونداي - اق، ءتۇرلى كوركەمونەرىن (پوەزيا، مۇزىكا، ءبى، ويۋ - ورنەك، توقىما ونەرى، ت. ب) تۇتاستاي اناۋ ءۇشىن قولدانىلادى. بۇل جامىنان العاندا ول تەك اۋىز ادەبىيەتىن عانا ەمەس، «ەتنولوگيا»، «ەتنو مادەنيەت» دەيتىن ءىمدارمەن دە ساباقتاسىپ، ماعىنالاسىپ جاتادى. قازاق ادەبىيەت تانۋ علمىنداعى «اۋىز ادەبىيەت» دەگەن ءىم دا «فولكلوردىڭ» وسى مانىمەن ساباقتاس دەپ قاراۋعا ابدەن بولادى. بۇلار ءبىرىن - ءبىرى تولىق سىپاتتاي بەرەدى. اۋىز ادەبىيەتىن زەرتتەيتىن علمىدى «فولكلور» دەپ اناۋىمىزدا وسىعان بايلانىستى.

ءبىز وسى ءستانىمدى باسشىلىققا الا وتىرىپ، قازاق ادەبىيەتىنە ەڭبەك سىڭىرگەن ءبىر ءبولىم عالمداردى نەشە مارتە شەكە ءتۇيىستىرىپ «قازاق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ قازىناسى» دەگەن فولكلور اناۋىنا سىيىمدى تاقىرىپتا ۇلاسىپالى كىتاپ شىعارۋدى مىندەتكە الدىق. ماقسات - فولكلورعا جاتاتىن دۇنيەلەردى شاما بار تولىق قامتۋ. ويتكەنى، كوشپىلى قوعامدا فولكلور بەلگىلى ءبىر ەۋمەتتىك توپتىڭ عانا شىعارماشىلىعى ەمەس، جالپى حالقتىڭ حانى مەن قاراسىنا، باتىرى مەن بىيىنە، بايى مەن كەدەيىنە ورتاق ونەر، امبەگە تيەسەلى مۇرا. سول تۇستا بۇكىل قوعام اۋىزشا ونەر مەكتەبى بولدى. وسىعان لايىق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ جۇگى دە وراسان زور بولدى. حالقتىڭ تاريحي زەردەسى، فيلوسوفىالىق وي - تۇيىندەرى، پەداگوگىكالىق

تاجىرىيەسى، ادامگەرشلىك ولشەمدەرى، كاسپىتىك ادەبىيەتكە
«تان كوركەمدىك سۇرانستارى، تەاتىلق ونەرگە تىيەسەلى ەسەسى
اۋىز ادەبىيەتىنە جۇكتەلدى. «ئىس جۈزىندە اۋىز ادەبىيەتىنىڭ
ارالاسپايتىن سالاسى قالعان جوق. «بىز بايىرى اتا -
بابالارىمىزدىڭ وسىنداي ونەر مەكتەبىنەن جارالعان بارلىق
دۇنيەلەرنىڭ باسىن بىرىكتىرىپ جالپى حالىققا، كەلەر ۇرپاققا،
زەردەلى زەرتتەرمەندەرگە تابىس ەتۋ ماقساتىندا «قازاق اۋىز
ادەبىيەتىنىڭ قازىناسىن» الدارىڭىزعا تارتتىق.

قازاق اۋىز ادەبىيەتى ۇلكەن تۇلعالدان باسپا «سوز بەتتەرىندە
جارق كورىپ بولدى. «بىراق، «الى دە شاشىراندى كۆيدە. رەفورما
جاساپ، ەسك اشۋدان بەرگى 30 جىل بويى شىنجياڭ حالىق
باسپاسىنان اڭىز - ەرتەگىلەر، قارا ولەڭدەر، قىسا - داستاندار،
قازاق ەمشىلىگى، دەنە تارىيە، ۇلتتىق اس - تاعامدار، ت.ب.
فولكلورعا قاتىستى دۇنيەلەر ۇزبەي جارق كورىپ كەلەدى.
1979-جىلدان باستاپ «شالەين» جۇرنالىن شىعارىپ اۋىز
ادەبىيەتىنىڭ العاشقى سونى مۇرالارىن جىناپ، تۇڭغىش توپتا
باسىلىم كورسەتتى. «بىز بۇل جولى وسى نۇسقالاردى نەگىزگە
الا وتىرىپ جانە ەلىمىزدىڭ «ئىشى - سىرتىندا باسلىم تاپقان
نۇسقالارىن سالىستىرۋ، سارالاۋ، تولىقتاۋ، رەتتەۋ ارقىلى
جانرلار بويىنشا جۇيەلى قۇراستىرىپ وتىرمىز.

قازاق اۋىز ادەبىيەتىنىڭ «تۈر - جانرلارى مول جانە كۈردەلى
بولىپ كەلەتىندىكتەن جانرلىق جاقتان «بولۋ بىزگە قىيىندىق
تۈدىردى. «تۈرلى تانىمدار ارا تالاس - تارتىستان سولق اقىندار
ايتىسى، اڭىز - ەرتەگىلەر، باتالار، جاڭىلتىپاشتار، جۇمباقاتار،
جىراۋلار جىرلارى، زالڭ - جارەلار، كۈلدىرگىلەر، قارا
ولەڭدەر، قىسا - داستاندار، ماقال - ماتەلدەر، مىسال -
تامسىلەر، تۇرمىس - سالت جىرلارى، ۇلەسكەرلەر، ۇلتتىق

وينندار، خالىق اندەرى، شەجىرە، شەشەندىك سوزدەر دەپ ون سەگىز توپقا جىكتەدىك. علمىي ءبولۇ جاعىنا قاتاڭ تالاپ قويغانمىزبەن كەيىنەر وقشاۋ قالاتىن جانرلاردى وسى توپتىڭ ئىچىلى بىرنە تەلىدىك. مىسالى: ميفتەرگە قايسىلار جاتادى، ائىزدارعا قايسىلار جاتادى دەگەن سياقتى ماسەلەلەرگە كەلگەندە پىكىر بىرلىگىنە كەلە الماعاندىقتان «ائىز - ەرتەگىلەر» دەگەن ءبىر اتپەن جىبەرپ ئىچىنا قاراي ورنالاستىردىق. ماقال - ماتەلدەر بۇدان بۇرىنقى باسلىمداردىڭ جانە شەتەلدەگى باسلىمداردىڭ بارىندە تاقىرىپتارعا بولىنگەن، ءبىراق، مۇندايىدا ماقال - ماتەلدەر وتە كوپ قايتالانادى، ويتكەنى، قازاقتىڭ ءبىر ماقالى بىرنەشە ماعىنا بەرپ، بىرنەشە تاقىرىپتى قامتىدى. سوندىقتان، ءبىز الفاۋىت تارتىپكە سالىپ (ءبىرىنشى جولدىڭ ءبىرىنشى دىبىسىن نەگىزگە الىپ) شىعاردىق. خالىق اندەرىنىڭ قاي ءبىرىن الساق تا تۇلىۋ ائىزى، تارىخى بار ءارى خالىقتىق قاسىيەتى بويىنشا كوپ ۋارىانتتى. ءبىز خالىق اراسىنا ەڭ كوپ تارالغان ءبىر نەمەسە بىرنەشە ۋارىانتىن نەگىز ەتتىك. سونىمەن بىرگە مۇمكىندىگىنشە ەڭ بايىرىقى نۇسقاسىن اۋدى ولشەم ەتتىك. ال، قارا ولەڭدەرگە دە وسى ءۇردىستى ۇستاندىق، نەگىزىنەن خالىقتىق سىپات العان تۋىندىلاردى بەردىك. قالعان پىكىردى وقىرمان ءوز قولدارىنا العان سوڭ ايتار دەپ وسى بويىنشا باسۋعا كەلىستىك.

شىنجاڭ خالىق باسپاسى
2008 - جىل، شىلدە

مازمۇنى

1		غۇمىر ۋەلىك
191		دومبىرا ۋەلىك
198		قايمىم ۋەلىك
220		ارمان - تىلەك ۋەلىك
237		ماقتان ۋەلىك
263		جار - جار ۋەلىك
277		جىل ۋەلىك
292		قامشى ۋەلىك
297		تانسۇ ۋەلىك
317		ۈكىنىش ۋەلىك
334		بازار ۋەلىك
342		ەگىن ۋەلىك
350		سارىن ۋەلىك
367		شارىعات ۋەلىك
375		ەلىم - اي
383		قايرما ۋەلىك
412		ماقتاۋ ۋەلىك
509		بادىك ۋەلىك

عۇمىر ولەڭ

اسپاندا اي بولماسا اداسادى،
كوڭىلدى كوتەرمەسە كىر باسادى.
بولعاندا كوڭىل ساندىق ەي، قاراعىم.
ساندىقتى كىلت بولماسا كىم اشادى.

اتىغىنان اينالاينىن حاق پايعامبار،
قارا جەر ەبىز ولگەنسولۇق تاقىلايلار.
بارىندا گۈلجارتىغىنىڭ كۈلدە وينا،
ولگەنسولۇق قىزىل ەتىلىنىڭ تاس بايلانار.

ونەردە ونەر، ەندەشە، ولەڭدە ونەر،
ورگە سالساڭ شىن جۇيرىك ورشەلەنەر.
بارىندا تىرشىلىكنىڭ وينادا كۈل،
شىراغنىڭ جانىپ تۇرغان ەبىر كۈن سونەر.

دۇنيە ەبىر كۈن وڭدا، ەبىر كۈن سولدا،
تۇرمايدى دۇنيە شىركىن ۇنەم قولدا.
بۇرالتىپ تۇلپار مىنگەن ەر بولساڭدا،
جاتادى قازا كەلسە باسنىڭ جولدا.

قونىسى اۋىلىمنىڭ قىزىل شىلىك،
بىرەۋى بىرەۋىنەن ۇزىن شىلىك.
ەبىر جۇرگەن كىشكەنتايدان قۇربلاستار،
ەبىر كۈننىڭ ەبىر كۈننىڭ قىزىقشلىق.

ەندەشە، ايدا - سايدا، ايدا - سايدا،
بولغاندا جىگىت شەشەن ءتىلى مايدا.
قالايىق وسىندايدا ولەڭدەتپ،
قالامىز ولگەننەنسولڭ ءاربىر سايدا.

اۋەدە ۇشىپ جۇرگەن اق تاۋىقتى،
ايلعى اق تاۋىقتىڭ شىرماۋىقتى.
بارىندا گۈلجارتىڭنىڭ وينايدا، كۈل،
كەتەمىز ءبىر كۈن تاستاپ بۇل ساۋىقتى.

قىران بۇركىت ۇشادى شىڭدى اينالىپ،
قۇز قىياعا قونادى ءبىر اينالىپ.
قۇربىلار وسىندايدا وينايدا كۈل،
كىم بار، كىم جوق ولگەنشە جىل اينالىپ.

قىراۋ تۇرار اق ءۇيدىڭ ۇيىعىنا،
ايازدالى اقيپاننىڭ سۇيىعىندا.
كوزگە جىلى، كوڭىلگە جۇمساق كەلەر،
ادامزاتنىڭ پەيىلى جۇيىعىنا.

قۇداي - اۋ، ونەمىزبە، ولەمىزبە؟
اينالىپ ولگەننەنسولڭ كەلەمىزبە؟!
اينالىپ ولگەننەنسولڭ كەلمەك تۇرعوي،
جار بىتەر نايزا بويى توبەمىزگە.

قالتامدا مەنىڭ قارىنداش،
قىيىنعا تۇسسە النىياس.
تىرشىلىكتە ويناپ، كۈل،
اينالىپ كەلمەس ءومىر جاس.

دۇنيە ويلاپ تۇرسام ئېىر بايتەرەك،
 جىمىلسا ول بايتەرەك ئېىز قايتەر - ەك؟
 جانىڭا ئېىر شېىىنداى اجال كەلسە،
 جىعان مال، دۇنيە مۇلىك نەگە كەرەك.

قارا كەر جەلمەي، شاپپاي اياڭدايدى،
 جاس تۇلەك تۇلكى كورسە ايانبايدى.
 بارىندا وراالىڭنىڭ كۇلدە، وينا،
 بۇل جالغان دەيسىڭ كىمگە ايلدايدى.

اۋەدە ۇشىپ جۇرگەن بودەنەمىز،
 جالغاننان ئېىتتىپ ئېىرپ نە كورەمىز.
 بارىندا ترشلىكتىڭ وينا، كۇل،
 كىيىپ اپ، اق كويلەكتى جۈنەلەمىز.

بۇل جالغان بايداندا وتكەن، يىدەندە وتكەن،
 تۇيەنى سونا شاعىپ يىمەڭدەتكەن.
 بارىندا بۇل جالغاننىڭ وينا، كۇل،
 تۇيىنە بۇل جالغاننىڭ كىمدەر جەتكەن.

دۇنيە سەنەندە وتەر، مەنەندە وتەر،
 بۇل جالغان وتەرىندە نە كورسەتەر.
 بارىندا وراالىڭنىڭ وينا، كۇل،
 وپاسىز وسى جالغان ئالى - اق كەتەر.

بۇلتتى كۇن ەندەشە، بۇلتتى كۇن،
 اق قوزىغا جارسار ئتۇبتتى ئجۇن

ورالڭنىڭ بارىندا وينادا، كۈل،
بارىمىزدەن وتەدى قىزىقتى كۈن.

كۈيگەن كومىر ەندەشە، كۈيگەن كومىر،
ءار نارسەگە جارايدى اسىل تەمىر.
ورالڭنىڭ بارىندا كۈلدە وينا،
قايتا ايلانىپ كەلمەيدى وتكەن ءومىر.

وزەن سۋ وتكەل بەرمەس تاسىعاندا،
كەتەمىز شاۋىپ ءوتىپ باسىلعاندا.
كەتكەنشە اۋىلىڭ الس شالعاي جەرگە،
قالايىق كۈلىپ، ويناپ قوسىلعاندا.

دۇنيە ءىسىن ەندەشە، دۇنيە ءىسىن،
ويلاساڭ دۇنيە ءىسىن شىعادى ەسىڭ.
بارىندا ورالڭنىڭ وينادا، كۈل،
تۇرمايدى ءبىر قالىپتا ەسىل ءمۇسىن.

بازاردان الپ كەلگەن كۈمسى اينا،
جەم بەرىپ ءىرى قارانى قوراعا ايدا.
ورالڭنىڭ بارىندا وينادا، كۈل،
ولگەنسۇڭ بۇل پەندەگە دۇنيە قايدا.

جىلقىمدى ايداپ سالىدىم ورتەڭ جەرگە،
شىن جۇيرىك ورشەلەنەر وردەن ورگە.
بارىندا تىرشىلىكتىڭ كۈلدە، وينا،
كىرەمىز بارىمىزدە قارا جەرگە.

اۋەدەن ۇشقان تورعايداي،
قانات ءبىر قاقپاي قونبايدى - اي.
ترشلىكتە ويناپ، كۈل،
ءبىر كۈنگىدەي بولمايدى - اي.

قاز ەدىم قاتار ۇشقان قاڭقىلداغان،
شەتىندە كول داريانىڭ ساڭقىلداغان.
جىرما، جىرما بەس اراسىندا،
جىگىتتىڭ نەسى جىگىت تالپىنباعان.

اۋىلىم سارداداۋاننىڭ يىغىندا،
كەلمەيدى ولەڭ ايتقىم ءبىر شىردا.
بارىندا ترشلىكتىڭ وينادا، كۈل،
كىم تويغان بۇل دۇنيەنىڭ قىزىغىنا.

ءمنۋشەم، كوشكەن سايىن قارا كوكتى،
جاقسىنىڭ كوپتى كورگەن ءسوزى تەكتى.
قالايىق ترشلىكتە كۈلىپ - ويناپ،
بولادى ادامزاتتىڭ ءومىرى شەكتى.

اق ءۇيدىڭ ات بايلادىم كەرمەسىنە،
قوللىڭدى جايما، بىرەۋدىڭ بەرمەسىنە.
ورالغىنىڭ بارىندا وينادا كۈل،
مەن كەپىل وتكەن ءومىر كەلمەسىنە.

اۋەدە ۇشىپ جۇرگەن قىزىل قىرعى،
قۇيرىعى قاناتىنان ۇزىن قىرعى.

بارىندا وراڭنىڭ ويناڭدا كۈل،
وتەدى ۋەمىر شىركىن سىرعى - سىرعى.

اۋ جاساعان ەندەشە اۋ جاساعان،
تۈيەگە ايسىر وركەش قوم جاساعان.
بارىندا تىرشلىكتىڭ ويناڭدا كۈل،
قۇزغىنداى كىم بار دەيسىڭ مىڭ جاساعان.

ساتىپ الدىم ورسىنىڭ جەل ماياسىن،
ۋەزى جالغىز بۇل قۇداى كىمدى اياسىن.
وراڭنىڭ بارىندا ويناڭدا كۈل،
ولگەننەنسۇڭ كورەمىز جەر ساياسىن.

ايتا بەرسەم قارا ولەڭ قۇرالادى،
جاس ۋەسىپ ەل شىنىدە سىنالادى.
تىرشلىكتىڭ بارىندا ويناڭدا كۈل،
تىرەك بولپ دۇنيەگە كىم قالادى.

ەرەن تاۋ گۈل شەشەگى جاسلىدانغان،
كوز جەتپەس ويلاپ تۇرسام اسىل ارمان.
گۈلجازىڭنىڭ بارىندا ويناڭدا كۈل،
وتەدى - اۋ، بارىمىزدەن وسىزاملان.

ولەڭدى ايت دەگەندە ايتقان قانداى،
مەشپەتىم ۋستىمدەگى جاسىل تاڭداى.
بارىندا تىرشلىكتىڭ ويناڭدا كۈل،
بارادى زامان ۋەتەن اتقان تاڭداى.

اۋىلىمنىڭ قونغانى قارا تەڭبىل،
التىن بولماس سوققانمەن قارا تەمىر.
ورالىڭنىڭ بارىندا وينادا كۈل،
قايتا اينالىپ كەلمەيدى وتكەن ءومىر.

سالعانىم ساعال اتقا قايسى نوقتتا،
اقىلى كەي ادامنىڭ باردى، جوقتتا.
گۈلجارتىڭنىڭ بارىندا وينادا كۈل،
ازعانا ءومىرىمىز بارما جوقپا.

ويلاپ تۇرسام دۇنيە جالغان ەكەن،
ون سەگىز مىڭ عالامدى العان ەكەن.
اسقاقتاتا شىرقايتىن قايران ءانىم،
جورعاسىنان تانىپ - اق، قالغان ەكەن.

ولەڭدى ايتقان جاقسى بىلگەن كىسى،
تار جەردە ۇيلادى كۈلگەن كىسى.
كەي پەندە ۇيدە باتىر، تۈزدە قورقاق،
ۇزىلەر شىرەنگەندە ۇزەڭگىسى.

باسىندا قارا تاۋدىڭ ەرتە ورگەن قوي،
تۈبىندە مال بولمايدى جوتەلگەن قوي.
ولەڭدى اقىندىقپەن ايتقان ەمەس،
جابرقالعان كوڭىلدى كوتەرگەن عوي.

ەندەشە ەمەي مەكەن - ەمەي مەكەن،
تاباقتان ءوزى الپ جەمەي مەكەن.
ولەڭدى ايت دەگەندە ايتپاي قويسا،
جاقسىدان جامان تۋدى دەمەي مەكەن.

دومبىرام ەكى شەكتى تاقىتىم پەرنە،
نۇر جاۋار دەگەن ۋىسوز بار تالاپتى ەرگە.
بارىندا وراڭنىڭ كۈلدە، وينا،
كەرەمىز ولگەننەنسولق قارا جەرگە.

ولەڭدى ايت دەگەندە قوزعايتۇغىن،
جۈيرىكتەن شاۋىپ شاۋىپ وزبايتۇغىن.
شىرقاي بەر بوگەلمەستەن ولەڭنىڭدى،
ادامنىڭ ۋىلىل مەن جالى توزبايتۇغىن.

السىتان اتاغىڭدى مەن ەستىمىن،
بولماسا ەگەر راس نەگە ەستىمىن.
ولەڭ ايت ۋىتاۋىر سايلاپ الما مويسىن،
بالاسى جاقسى اۋىلىدىڭ دەپ ەستىمىن.

دۇنيە ويلاپ تۇرسام بەكەر ەكەن،
قاراگەر جىلقى شىندە سەتەر ەكەن.
بارىندا وراڭنىڭ كۈلدە وينا،
بۇل ۋىمىر ۋىلىل اق الداپ كەتەدى ەكەن.

اسپاندا ۋىركەر التاۋ، شولپان جۇلدىز،
بوركىڭنىڭ دوڭگەلەنگەن قىرپى قۇندىز..
ۋىمىرگە ۋىتەپ كەتكەن ارماندايمىز،
كورەمىز قانشا قىزىق جالغانان ۋىبىز.

توقىم سالما جابىغا جالدى ەكەن دەپ،
جولدىس بولما جامانغا مالدى ەكەن دەپ.
جول ۋىستىنە جۈيرىكتى تاستاپ كەتپە،
ايلىما قان ۋىتۈسەپ قالدى ەكەن دەپ.

